

XII.

De woonkamer van Berthold was helder verlicht bij middel van talrijke waskaarsen. In den hoek naast den haard lag de doode grootvader op eene baar met donkere stoffen omspannen. Zijn lichaam was in wit lijnwaad gewikkeld; alleen het gelaat was niet overdekt om de familieleden en vrienden toe te laten de trekken van den overledene te kunnen aanschouwen, vóór hij naar zijne laatste rustplaats gedragen werd. De begrafenis zou des anderdaags in den morgen plaats hebben. Naast de baar zaten hand in hand zijne beide kleinkinderen, Karl en Walda. De oogen der maagd waren rood bekreten en van tijd tot tijd loosde zij diepe zuchten. De jongeling was ingetogen, somber. Alhoewel nog eenigszins bleek, duidde alles aan dat hij zijne krachten herwonnen had, dank zij zijn krachtig gestel, de kunde van Wido en de vreugde van het wederzien. Hij was van kop tot teen gepantserd en met zwaard en strijdbijl gewapend. Over zijne schouders hing de wijde scharlaken mantel, het teeken zijner vroegere bediening, welke hij niet had willen afleggen.

Bij de tafel, en insgelijks in volle krijgscrusting, stond meester Berthold, terwijl zijne twee leerknappen bij het venster een fluisterend gesprek voerden.

— De vrienden blijven lang weg, bromde de wagenmaker ongeduldig.

— Is dat een slecht teeken, vadertje? vroegde Walda.

Berthold haalde de schouders op.

— Wát is in deze omstandigheden een goed teeken, wát een slecht teeken? Zooals de zaken nu staan vind ik het luiden der banklok een goed teeken!

— Maar, dat is de oproep tot den strijd!

— Ja, tot den strijd, den onvermijdelijken strijd na al hetgeen er reeds gebeurd is. Een strijd, heiliger dan die, waarom zoo menige menschen het kruis op hunnen kolder lieten bevestigen; want deden sommigen het om vrijman te worden, velen deden het om in de oosterlanden door roof en plundering schatten te verzamelen.

— Maar, lieve vader, het was immers om het graf van den Zaligmaker aan de ongelooovigen te ontrukken?

— Daarvoor werd het ook gedaan, kind, maar het eene sluit het

andere niet uit!... Maar hier geldt de strijd enkel onze vrijheid! En de vrijheid is het heiligst wat er kan bestaan!

— Ik hoop, vadertje, dat alles zonder bloedvergieten moge afloopen. Meester Hespel, onze meier, met wien ik dezen middag gesproken heb, denkt dat graaf Hugo op het laatste oogenblik zal toegeven en dat daardoor de zaak weer in de gewenschte rechte plooi zal komen!... En ik wensch het ook, voegde zij er op innigen toon bij, want ik zou het besterven moest er u of Karl eenig leed overkomen!

— Stel die nare gedachten uit uw hoofd, kind. Het gespuis van het kasteel is slechts moedig, wanneer het weerlooze vrouwen of ongewapende mannen vóór zich heeft. Zoo zij zich buiten de slotmuren wagen zullen ze er van proeven! Ik heb met heer Hugo eene zware rekening te vereffen, die...

— Ik ook, vader, onderbrak Karl, en zoo de strijd hem binnen ons bereik voert, verzoek ik u mij den voorrang te laten.

Dit verzoek scheen den wagenmaker niet te bevallen. Eer hij er echter een antwoord kon op geven werd er haastig op de deur geklopt.

— Open de deur, Siemen, sprak hij. Het zijn onze vrienden.

Een vijftiental poorters traden binnen, voorafgegaan door Pieter Hespel. Evenals Berthold waren zij allen in volle wapenrusting.

— Meester Berthold, begon de meier, wij willen, vóór gij ons de zaak verklaart, waarvoor gij ons verzocht hebt te komen, eerst eene laatste hulde brengen aan het stoffelijk overschot van uwen dierbaren vader. Dit zeggende nam hij zijn helm af en naderde de baar. De andere gezwoornen volgden zijn voorbeeld. Walda en haar broeder waren rechtgestaan en traden ter zijde.

Plotseling weerklonken er kreten van verontwaardiging en woede. Lieven de wapenmaker sloeg de hand aan zijne dagge en riep:

— Kuno de beul!... Wat doet die booswicht hier?

— Ter dood! schreeuwden eenige anderen.

— Stilte! gebod de meier. En daarna de hand op Karl's schouder leggend:

— Ik had u moeten zeggen wie deze jonkman is...

— Wij weten het maar al te wel, meier! onderbrak de driftige wapensmid. Wie zou Kuno...

Walda's hand belette hem voort te spreken.

— Steek uwe dagge weg, Lieven, riep zij. En gij allen, luistert! Kuno bestaat niet meer! Deze hier is mijn lieve broeder Karl!

— Mijn zoon! voegde Berthold er met diepe stem bij: Mijn lang betreurde, eindelijk weergevonden zoon!

— Maar toch...

Nu hief de jongeling de hand op ten teeken dat hij wilde spreken.

— Ik ben heden Karl, de zoon van Berthold, verklaarde hij op kalmen toon. Vroeger was ik Kuno, de roode man van het kasteel, de man, die vervloekt werd om misdaden, waaraan hij geene schuld had. Geen druppel poortersbloed heeft ooit deze handen bevlekt, dát zweer ik op het stoffelijk overschot van mijnen dierbaren grootvader! Ik ben Karl, Berthold's zoon! Aan de zijde mijns vaders en aan de uwe zal ik voor de vrijheid strijden! Ik ben Karl, ja, maar nog eenmaal, wanneer de Voorzienigheid mij in den strijd voor graaf Hugo zal plaatsen, nog eenmaal, zeg ik, zal ik terug Kuno worden om met den dwingeland af te rekenen voor de zedelijke en lichamelijke martelingen, welke hij mij heeft doen onderstaan! Tot alsdan ben ik Karl, de broer mijner lieve Walda, de zoon van Berthold, en de kleinzoon van hem, die van geluk gestorven is!...

— Dit is de waarheid, niets anders dan de waarheid, bevestigde de wagenmaker.

De verklaring van Karl werd in de diepste stilte aanhoord. Evenals de morgennevel ijler wordt en eindelijk geheel verzwindt voor de stralen der rijzende zonne, zoo verjoegen de woorden den jongeling den twijfel uit aller harten.

— Bij God! riep de wapensmid, ik was de eerste om u te hoonen, ik wil ook de eerste zijn om u als vriend te begroeten!

Dit zeggende stak hij Karl de beide handen toe, welke deze hartelijk drukte. Zijn voorbeeld werd door al de andere gezwornen met vreugde gevolgd.

Nadat vervolgens den doode de laatste eer bewezen was, wendde de meier zich tot Berthold.

— Waarde vriend, het moet wel een gewichtige tijding zijn, welke gij ons mede te deelen hebt. Is er iets gebeurd sedert onze vergadering van dezen nammiddig?

— Gewis, anders hadde ik mijne knapen niet uitgezonden om u te verwittigen.

— Spreek op.

— Bertrand de Zwarte Jager is in de stad, zooals gij reeds weet. Daarstraks is een zijner lieden mij komen berichten, dat hij dezen avond hier zal komen om ons gewichtige mededeelingen te doen.

Nauwelijks had de wagenmaker deze woorden geuit of er werd op de deur geklopt. Siemen naderde deze en blikte door het kijkgat.

— Drie mannen, meester.

— Doe open, jongen.

Siemen gehoorzaamde. Bertrand trad binnen, gevolgd door Kurt en Wido.

— Ik groet u allen, gezwornen van Meersenberg, sprak hij met

heldere stem. Ik ben Bertrand de zwarte Jager, en deze zijn mijne luitenants Kurt en Wido.

— Weest welkom in mijne woon, Bertrand, Kurt en Wido! antwoordde Berthold hun de hand drukkend. Terwijl de wagenmaker sprak had Bertrand onderzoekend de aanwezigen aangekeken.

— Zijn al de gezwornen hier aanwezig?

— Neen. Een viertal ontbreken. Lode de brouwer en Lambrecht de Zwarte kunnen niet hier zijn, daar zij met hunne afdeelingen op dienst zijn. Willem van den Beemd en Jacob de droogscheerder kunnen echter ieder oogenblik aankloppen.

— Heel wel. — Ziehier wat ik u te zeggen heb. Op eenige boogscheuten van Meersenberg bevinden zich op dit oogenblik twaalf honderd Zwarte Jagers...

— Twaalf honderd!

— Ja. — Die twaalf honderd Zwarte Jagers zullen u morgen ter zijde staan in den strijd voor uwe vrijheid...

— O!

Pieter Hespel trad ontroerd vooruit, greep de hand van Bertrand en sprak met bevende stem:

— Heer, heer, moet ik u gelooven?

— Mijn meester liegt nooit, klonk de zware stem van Kurt.

— Dank! dank!

— Leven de Zwarte Jagers! riepen de gezwornen.

— Gij hebt daar gezegd dat morgen de strijd zal aanvangen. Hoe weet gij dat?

— Hoe ik dat weet? Wel, de graaf heeft het mij daarstraks gezegd!

— De graaf?

— Ja. Ik heb een onderhoud met hem gehad op het kasteel. Hij heeft mij beloofd, dat mijne mannen twee dagen lang uwe woningen mogen plunderen.

— Wat?

— En ik heb hem geantwoord, dat ik na den strijd mijne lieden zou toelaten naar hartelust te handelen...

— Maar...

— Vreest niet voor uwe woningen. Mijne Jagers zullen de goederen hunner vrienden eerbiedigen. Wat die van den graaf en der edelen betreft, dat is wat anders!

— Haha!

— Zorgt er voor dat morgen vroeg al uwe weerbare mannen zich onder de wapens bevinden. Verdeelt uwe strijdmacht in drie afdeelingen.

Dat de eerste het raadhuis bezette; de tweede bewake het kasteel en weze bereid een uitval af te slaan; de derde bevinde zich bij de poorten en op de muren. Zijn de muren van het noodige verdedigingstuig voorzien?

— Ja, in overvloed.

— Heel wel! — Kunnen de straten rondom het raadhuis met ketenen afgespannen worden?

— Ja. Deze liggen gereed.

— Opperbest. — Des te gemakkelijker zult ge aldaar het hoofd kunnen bieden aan ruiters. Nu nog iets. Zendt aanstonds eenige smeden met het noodige gerief naar de Westervoort. Dat ze heel nauwkeurig de beide kettingen der ophaalbrug nazien, want aan weerszijden zullen zij een schakel vinden, die bijna geheel doorgevild is!

— Hemel! Maar dat is eene misdaad! Dat is verraderswerk!

— Juist.

— En wie is de verrader? Spreek, spreek!

— Hij zal zich zelf wel kenbaar maken; maar zijne straf zal hij niet ontloopen.

— Gij kent hem dus?

— Ja.

— Zijn naam?

— Onnoodig. Morgen zult gij hem kennen... Houdt goed het donjoen van het kasteel in het oog. Het teeken van den strijd wordt gegeven door het neer en ophalen van de gravelijke banier.

— Waaraan zullen onze mannen uwe Zwarte Jagers herkennen? vroeg nu meester Lieven.

Bertrand begon te lachen.

— Sla uw mantel open, Kurt, gebood hij.

De reus gehoorzaamde. Over de blinkende maliënrusting, die hem van kop tot teen omsloot, droeg hij een zwarten kolder met halve mouwen, die hem bijna tot de knieën reikte.

— Verder zult gij hen herkennen aan hunne bedrevenheid in het klieven van beukelaars en helmen.

— Hoe zullen uwe Jagers binnen de stad geraken? Langs waar?

— Langs de Westervoort. Het is langs daar dat de hulptroepen van graaf Hugo's leenmannen de stad zullen aanvallen. Wij zullen hen voor zijn.

— Dan moeten wij meester Jacob, die er morgen het bevel voert, verwittigen dat hij de valbrug voor uwe mannen neerlate!

— Dat is volstrekt onnoodig, antwoordde Bertrand. Gij hoeft hem over niets te spreken, daar hij reeds op de hoogte gebracht is. En nu, vrienden, goeden moed en tot morgen!

Na al de aanwezigen de hand gedrukt te hebben zonder daarbij Walda en Karl te vergeten, verliet hij met Kurt en Wido de woning van den wagenmaker.

— Welnu, vrienden, sprak daarna deze laatste, vindt gij dat ik wel gedaan heb u te laten ontbieden?

— O ja!

— Met Bertrand als bondgenoot moeten wij overwinnen, vervolgde hij met vuur. Wel zullen er poorters vallen, want de weg tot de vrijheid is zelden met rozen bestrooid; men stapt er meestal over lijken! Maar zij, die vallen, zullen gewroken worden!

Morgen zal de zonne het vrijgestreden Meersenberg bestralen, het vrijgestreden Meersenberg en de lijken van hen, die het wilden verdrukken!

— Vrienden, sprak de grijze Hespel, morgen zult gij mij in de voorste rij onzer strijders zien. Zoo ik val, kies dan Berthold in mijne plaats. Hij is de waardigste om mij op te volgen!

— Meier, zoo de dood u niet spaart, zal uw wil geschieden, dat zweren wij, riep meester Lieven.

Al de gezworenen hieven plechtig de hand op en riepen:

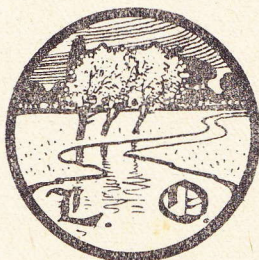
— Wij zweren het!

GEMEENTE!

EEN VERHAAL UIT DE XIIe EEUW.

DOOR

C. DE KINDER.

LODEWIJK OPDEBEEK

Uitgever.

— ANTWERPEN —

1914.